

Muzeja “Latvieši pasaulē”

krājuma darba politika

2020. – 2025. gadam

SATURS

- 1. Dokumenta apraksts**
- 2. Muzeja “Latvieši pasaulē” krājuma satura raksturojums un izvērtējums**
  - Īsa muzeja “Latvieši pasaulē” un tā krājuma veidošanās vēsture
  - Krājuma darba 2011. - 2019. raksturojums
  - Krājuma veidošanas mērķis un uzdevumi
  - Krājuma hronoloģiskie un ģeogrāfiskie ietvari
  - Krājuma komplektēšanas galvenās tēmas
  - Kritēriji krājuma priekšmetu ieguvei un to iekļaušanai krājumā un krājuma papildināšanu ierobežojošie faktori
  - Krājuma komplektēšanas avoti
  - Krājuma saglabāšanas pasākumi
  - Krājuma izmantošana
- 3. Muzeja “Latvieši pasaulē” krājuma darbā konstatētās problēmas un no tām izrietošās prioritātes 2020. – 2025. gadam**
- 4. Saistītie dokumenti**

1. Dokumenta apraksts

Muzeja “Latvieši pasaulē” krājuma darba politika ir publiski pieejams dokuments, kas nosaka muzeja krājuma attīstību un pārvaldību, kā arī raksturo, kā saskaņā ar muzeja stratēģiskajiem mērķiem tiek īstenota muzeja misija krājuma darba jomā laika periodā no 2020. līdz 2025. gadam.

Muzeja “Latvieši pasaulē” krājuma darba politika konkretizē krājuma darba mērķus un uzdevumus, raksturo krājuma veidošanos un saturu, nosaka krājuma saglabāšanu un izmantošanas principus, tā konceptuāli apraksta krājuma komplektēšanas kritērijus un priekšmetu izslēgšanas nosacījumus - kāpēc, ko, kur, kā un kādos gadījumos muzejs iekļauj vai arī izslēdz no krājuma.

Krājuma darba politikas galvenais uzdevums ir palīdzēt orientēties un sniegt atbalstu lēmumu pieņemšanā, veicot jebkādas darbības ar muzeja “Latvieši pasaulē” krājumu.

Krājuma darba politikai ir cieša saistība ar sagatavotajiem noteikumiem “Muzeja “Latvieši pasaulē” kārtība”, kādā notiek muzeja krājuma veidošana, papildināšana, uzskaitē, saglabāšana un izmantošana”.

Muzeja “Latvieši pasaulē” krājuma darba politika ir elastīgs dokuments, kas pēc nepieciešamības var tikt precizēts un papildināts jebkurā laikā, taču obligāti pārskatāms vismaz reizi piecos gados.

2. Muzeja “Latvieši pasaulē” krājuma satura raksturojums un izvērtējums **Īsa muzeja “Latvieši pasaulē” un tā krājuma veidošanās vēsture**

Muzejs “Latvieši pasaulē” ir nevalstiska organizācija, kas dibināta 2007. gadā kā biedrība “Latvieši pasaulē – muzejs un pētniecības centrs”.

Muzeja “Latvieši pasaulē” misija ir sekmēt sabiedrības izpratni un zināšanas par izceļošanu no Latvijas, sākot no 19. gadsimta līdz mūsdienām; ārzemju latviešu daudzveidīgo pieredzi, viņu devumu Latvijai un latviskās identitātes veidošanu ārpus Latvijas; kā arī veicināt sadarbību un savstarpēju sapratni sabiedrībā.

Muzejs “Latvieši pasaulē” krāj vēsturiskus materiālus (priekšmetus, fotogrāfijas, dokumentus, dzīvesstāstus u.c.), kas atspoguļo latviešu izceļotāju stāstus un daudzveidīgos izceļošanas viļņus no 19. gadsimta līdz mūsdienām.

Muzejs “Latvieši pasaulē” īpašu uzmanību pievērš izceļošanas vēstures notikumu atspoguļojumam caur atsevišķu cilvēku / dzimtu dzīvesstāstiem un priekšmetu stāstiem.

Muzeja krājums tiek veidots tā, lai pēc iespējas daudzveidīgi un atraktīvi atklātu izceļošanas cēloņus, spēju uzturēt latvisko identitāti, ilgstoši dzīvojot ārpus Latvijas un arī paaudzēm mainoties, kontaktus ar Latviju (ģimeni un draugiem Latvijā), pirmajiem darbiem jaunajās mītnes zemēs, mijiedarbi ar vietējo kultūru.

Muzejam “Latvieši pasaulē” pagaidām nav savas mājvietas ar pastāvīgu ekspozīciju, kas būtu pieejama apmeklētājiem. Tādēļ tiek meklēti dažādi inovatīvi risinājumi, veidojot ceļojošās un digitālās izstādes, grāmatas, filmas u.c., lai parādītu daļu no izceļošanas stāstiem un muzeja unikālā krājuma.

Muzeja krājums, kuru veido bagātīgas kolekcijas, pašlaik ir novietots Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, tajā glabājas 10 689 vienības. Muzejā pastāvīgi strādā trīs algoti pusslodzes darbinieki, viens pilnas slodzes darbinieks – galvenais krājuma glabātājs, vairāki projektu īstenotāji, kā arī brīvprātīgie darbinieki. Nevalstiskās organizācijas galvenie ienākumi ir projektu konkursos piesaistītais finansējums, biedru naudas, aizdevumi un ziedojumi.

Muzeja krājums sācis veidoties kopš tā dibināšanas brīža 2007.gadā. Krājuma sistemātiska apstrāde un uzskaitē aizsākusies 2011. gadā. Līdz šim galvenie priekšmetu iegūšanas veidi muzeja “Latvieši pasaulē” krājumā ir ārzemju latviešu un reemigrantu dāvinājumi un ekspedīcijās iegūtās vēstures liecības. Palīgkrājumā atrodas vērtīgs dokumentēto dzīvesstāstu un interviju vākums, kā arī apjomīgs vēsturisko fotogrāfiju daudzums (digitālā formātā).

Krājuma darbu “Latvieši pasaulē” organizē un vada galvenais krājuma glabātājs.

Muzejā “Latvieši pasaulē” darbojas Krājuma komisija. Krājuma komisijas nolikumu un sastāvu ar rīkojumu apstiprina “Latvieši pasaulē” biedrības valdes priekšsēdētājs. Krājuma komisijas kompetencē ir visi ar muzeja krājumu saistīti jautājumi. Krājuma komisija izvērtē muzeja priekšmeta iekļaušanu krājumā, nosakot krājuma veidu (pamatkrājums vai palīgkrājums); izskata muzeja priekšmetu izslēgšanu no krājuma, izvērtē muzeja priekšmetu saglabātību; veic muzeja priekšmetu glabāšanas apstākļu novērtējumu, lemj par priekšmetu izmantošanu un deponēšanas iespējām, veic muzeja priekšmetu cenošanu. Komisijas lēmumus apstiprina muzeja vadītājs.

Krājuma darba 2011 - 2019 raksturojums

Kopš 2011. gada muzejā “Latvieši pasaulē” tiek veikta sistemātiska krājuma uzskaitē un krājuma priekšmetu apstrāde un uzglabāšana, ievērojot pieņemto labo starptautisko praksi muzeju nozarē.

No 2011. līdz 2019. gadam muzeja pamatkrājumā reģistrēti 10689 priekšmeti (2011. gadā – 92 priekšmeti; 2012. – 694; 2013. – 40; 2014. – 513; 2015. – 946; 2016. – 1728; 2017. – 1490; 2018. – 3010, 2019. gadā – 2176), palīgkrājumā – 775 vienību. Par 2395 pamatkrājuma priekšmetiem un 775 palīgkrājuma priekšmetiem informācija digitalizēta datu bāzē internetā www.meandrs.lv un www.latviesipasaulefoto.lv.

Šobrīd muzeja “Latvieši pasaulē” krājumā ir pavisam 21 kolekcija, kas veidojušās pēc krājuma priekšmeta piederības mītnes zemei:

1. Latvieši Krievijā;
2. Latvieši Brazīlijā;
3. Latvieši ASV;
4. Latvieši pierobežā (Lauri, Abrene, Sventāja u.c.);
5. Latvieši bēgļu nometnēs (DP);
6. Trimda – Kanāda;
7. Trimda – ASV;
8. Trimda – Lielbritānija;
9. Trimda – Vācija;
10. Trimda – Zviedrija;
11. Trimda – Dānija;
12. Trimda - Francija;
13. Trimda – Argentīna,
14. Trimda – Brazīlija,
15. Trimda – Bolīvija,
16. Trimda – Venecuēla;
17. Trimda – Austrālija;
18. Trimda – Jaunzēlande;
19. Padomju laika emigrācija;
20. Vācbaltieši;
21. Jaunizbraucēji.

Šobrīd visbagātīgāk kolekcijās atspoguļota Otrā Pasaules kara izbraucēju vēsture un dzīve dažādās valstīs - visplašāk pārstāvētas latviešu kopienas ASV, Kanādā, Lielbritānijā un Austrālijā. Ievērojama ir kolekcija par latviešu izceļotājiem uz Brazīliju (19.gs. beigas – 20.gs. sākums; 20.gs. 20.gadi un pēc Otrā Pasaules kara). Pagaidām neliela, bet unikāla kolekcija veidojas par latviešu izceļotājiem Krievijā - Sibīrijā, Baškīrijā, Pleskavas guberņā (19.gs. beigas – 20.gs. sākums, arī dzīve Padomju Savienībā). Ir arī daži priekšmeti no t.s. veclatviešiem, kuri iebrāuca ASV

un izveidoja kolonijas pirms 1905. gada. Pavisam nedaudz priekšmetu ir par mūsdienu izceļošanu no Latvijas – šī tēma un kolekcija būtu jāpildinveido.

Muzeja krājuma aprīte tiek nodrošināta izstādēs, publikācijās, zinātniski pētnieciskajā darbā, konsultācijās, digitālo attēlu izgatavošanā u.c. 2019. gadā tās bija 130 vienības gadā. No krājuma priekšmetiem pagaidām restaurēts ir ticis viens priekšmets – lācēns Tedis (LP2013.26), kurš līdz 2023. gadam eksponēts starptautiskajā izstādē “House of European History” Briselē.

2019. gadā uzsākta pilnīga krājuma esības pārbaude.

Krājuma veidošanas mērķis un uzdevumi

Muzeja “Latvieši pasaulē” krājums tiek veidots ar mērķi saglabāt nākamajām paaudzēm Latvijas izceļotāju materiālās un nemateriālās kultūras liecības – priekšmetus, fotogrāfijas, dokumentus un stāstus.

Muzeja “Latvieši pasaulē” krājuma darba politikas uzdevumi:

- krāt un saglabāt materiālās un nemateriālās kultūras vērtības, kas sniedz visaptverošu un kontekstuālu informāciju par izceļošanas vēsturi un latviskās identitātes uzturēšanu ārpus Latvijas,
- nodrošināt mērķtiecīgu muzeja krājuma komplektēšanu, uzskaiti, dokumentēšanu un glabāšanu,
- nodrošināt krājuma pieejamību sabiedrībai, veidojot gan izstādes un ekspozīcijas, gan īstenojot citas izglītojošas aktivitātes, kā arī informāciju par krājuma priekšmetiem publiskojot elektroniskajā datubāzē;
- pētīt un interpretēt krājuma kolekcijas un priekšmetus, popularizējot Latvijas izceļotāju mantojumu un pievienojot šo pieredzi visai Latvijas vēsturei un sabiedriskai atmiņai, kā arī starptautiskai diskusijai par migrāciju.

Krājuma hronoloģiskie un ģeogrāfiskie ietvari

Muzeja “Latvieši pasaulē” krājumā tiek uzņemtas vēstures liecības, kas ir saistītas ar sekojošām izceļošanām no Latvijas un dažādām vietām visā pasaulē:

- 19. gs. pirmā puse – līdz Pirmā Pasaules kara sākumam Izceļošana uz Iekškrīeviju, Sibīriju u.c. impērijas teritorijām (izsūtītie; zemes meklētāji, karjeras iespējas, izglītības iespējas)
- 19. gs. beigas – līdz Pirmā Pasaules kara sākumam Izceļošana no Krievijas impērijas ekonomisku, reliģisku, politisku u.c. iemeslu dēļ (Lielbritānija, Amerika, Brazīlija, Somija, Šveice u.c.)

- 1914. – 20. gs. 20. gadu sākums Pirmā Pasaules kara izraisītās migrācija Krievijas impērijas teritorijā, repatriantu un optantu atgriešanās Latvijā pēckara gados (bēgļi, evakuēto uzņēmumu un iestāžu darbinieki, latviešu strēlnieki, kreisi noskaņotie aktīvisti u.c.)
- 20. gs. 20. - 40. gadi Latvieši, kas palikuši ārpus Latvijas robežu maiņu un Latvijas valsts okupācijas rezultātā (Sventāja, Abrene, Lauri u. c.)
- 20. gs. 20. – 30. gadi Izceļošana no Latvijas ekonomisku, reliģisku, politisku, avantūristisku u.c. iemeslu dēļ
- 1939. – 20. gs. 50. gadi Otrā pasaules kara izraisītās migrācijas (vācbaltiešu izceļošana 1939. gadā padomju iestāžu un darbinieku evakuācija, politiskie un civilie bēgļi uz rietumiem, militārpersonas, darba dienests, DP nometnes, pāremigrēšana uz ASV, Austrāliju, Kanādu, Dienvidameriku u.c.)
- 1940. – 20. gs. 80. gadi Padomju okupācijas perioda migrācijas (deportācijas; ebreju izceļošana uz Izraēlu, karjeras iespējas, izglītības iespējas Padomju Savienības ietvaros; politiskā patvēruma meklētāji Rietumos, ģimeņu apvienošana u.c.)
- 20. gadsimta 90. gadu sākums – mūsdienas Mūsdienu izceļošana (ekonomiskie izceļotāji, reliģiskie izceļotāji (visarionieši), karjeras iespējas, izglītības iespējas, ģimenes veidošana)

Otrā Pasaules kara bēgļu un to pēcnācēju repatriācija no bijušās Padomju Savienības teritorijas, 21. gadsimta izceļotāju atgriešanās
- 20. gs. – 21. gs.

Krājuma komplektēšanas galvenās tēmas

Muzejs “Latvieši pasaulē” komplektē vēstures liecības, kas parāda izceļošanu no Latvijas dažādos vēsturiskos periodos, atspoguļo daudzveidīgos izbraukšanas iemeslus un pieredzi, liecina par ārzemju latviešu dzīvi, latviešu kopienām un identitātes uzturēšanu ārpus Latvijas.

Muzeja “Latvieši pasaulē” krājumā tiek komplektētas vienības, kas atklāj sekojošas tēmas:

- izceļošanas iemesli;
- izceļošana un tranzīts (līdz ņemtie priekšmeti, ceļojums, dokumenti, nometinājumu vietas u.c.);
- izceļotāju iekārtošanās jaunajā mītņu zemē;

- kultūras identitātes un latviskās dzīvesveida uzturēšana (kultūras pasākumi, ēdieni, paražas u.c.);
- latviešu kopienas dzīve (biedrības, organizācijas, skolas u.c.);
- izceļotāju komunikācija ar Latviju, ar Latvijas izbraucējiem citās valstīs;
- izceļotāju politiskas aktivitātes saistībā ar Latviju;
- izceļotāju reliģiskā dzīve;
- starptautiski pazīstami Latvijas izceļotāji pasaulē;
- repatrianti;
- izceļotāju pēcnācēji.

Kritēriji krājuma priekšmetu ieguvei un to iekļaušanai krājumā un krājuma papildināšanu ierobežojošie faktori

“Latvieši pasaulē” krājumu veido priekšmeti, kuriem ir kultūrvēsturiska, mākslinieciska, memoriāla un zinātniska vērtība. Muzeja “Latvieši pasaulē” krājumā tiek iekļauti lietiski, rakstiski, audiovizuāli, digitāli priekšmeti, piemēram, izceļotāju personīgas mantas (priekšmeti, kas saistīti ar saimniecības un darba dzīvi, drēbes, apavi, koferi, ceļojuma somas u.c.), fotogrāfijas, grāmatas, preses izdevumi, rokdarbi un citas tekstilijas, mākslas priekšmeti, suvenīri, imigrācijas dokumenti, rokraksti, mutvārdu liecības, unikālas lietiskas vēstures liecības no privātpersonu un sabiedrisko organizāciju arhīviem.

Krājuma komplektēšanu muzejs “Latvieši pasaulē” veic atbilstoši Muzeju likumam, noteikumiem par Nacionālo muzeju krājumu, ICOM Profesionālās ētikas kodeksam.

Lai sekmētu krājuma attīstību un efektīgi piebiedrotos Latvijas kultūras mantojuma vākšanai un izpētei, muzejs “Latvieši pasaulē” komplektē krājumu, veidojot sadarbību ar privātpersonām, grupām, kopienām, krājumu institūcijām un citām organizācijām (piemēram, Latvijas Nacionālo bibliotēku; Latvijas Okupācijas muzeju; Amerikas latviešu apvienības muzeju u.c.)

Muzeja “Latvieši pasaulē” krājums sastāv no pamatkrājuma un palīgkrājuma. Pamatkrājumu veido muzeja priekšmeti, kuriem ir zinātniska, kultūrvēsturiska un mākslinieciska vērtība un kuri atbilst muzeja misijai saskaņā ar krājuma politiku. Palīgkrājumā ir muzeja priekšmetu dublikāti, materiāli, kas izgatavoti zinātniskām, kultūrizglītojošām vai ekspozīcijas vajadzībām, audio, video un digitāli ieraksti.

Muzeja krājuma papildināšanas galvenie kritēriji ir:

- priekšmeta atbilstība muzeja profilam, krājuma politikai un muzeja misijai;
- priekšmeta atbilstība noteiktai zinātniskā darba tēmai, kolekcijai, ekspozīcijai vai izstādei;
- priekšmeta īpašā kultūrvēsturiskā vai mākslinieciskā nozīme;
- priekšmeta memorialitāte;
- priekšmeta legāla izcelsme un īpašumtiesības;
- priekšmeta saglabātības pakāpe.

Muzeja priekšmetam nonākot krājumā, tiek fiksēta tā izcelsme – priekšmeta izgatavošanas laiks, izgatavotājs, ar priekšmeta vēsturi, izmantošanu saistītais stāsts, kā arī informācija par priekšmeta izceļošanu un iepriekšējiem īpašniekiem.

Krājuma papildināšanas ierobežojošie faktori

Muzeja krājumā tiek iekļauti tikai tādi priekšmeti, kuriem muzejs spēj nodrošināt atbilstošu saglabāšanu, dokumentēšanu un pārvaldību.

Muzejs pastāvīgi pārskata un orientējas uz krājuma komplektēšanas politiku, izvairoties no pārmērīgas muzeja priekšmetu uzkrāšanas.

Krājuma komplektēšanu var ierobežot finanšu trūkums, piemērotu telpu trūkums ar atbilstošu mikroklimatu krājuma glabāšanai, cilvēkresursu trūkums.

Krājuma komplektēšanas avoti

Muzeja krājuma papildināšanas veidi ir:

- dāvinājumi no fiziskām un juridiskām personām;
- pirkumi no fiziskām un juridiskām personām;
- ekspedīcijās iegūti priekšmeti (intervijas, video un audio ieraksti);
- novēlējumi un mantojumi;
- pārņemšana no publiskām un privātām institūcijām.

Lēmumu par priekšmeta iekļaušanu muzeja krājumā pieņem muzeja krājuma komisija, kuras lēmumu apstiprina muzeja vadītājs.

Krājuma priekšmetu atsavināšana un izslēgšana

No muzeja “Latvieši pasaulē” krājuma var atsavināt muzeja priekšmetus, kas saskaņā ar krājuma politiku neatbilst muzeja mērķiem, kā arī priekšmetus, kuriem muzejs nevar nodrošināt to saglabāšanu.

Lai atsavinātu muzeja īpašumā esošu priekšmetu, muzeja vadītājs iesniedz “Latvieši pasaulē” biedrības valdes priekšsēdētājam iesniegumu par priekšmeta izslēgšanu un krājuma komisijas sēdes protokola izrakstu. Iesniegumu izskata un lēmumu pieņem biedrības “Latvieši pasaulē – muzejs un pētniecības centrs” valde.

Gadījumā, ja biedrība beidz darbību, muzeja “Latvieši pasaulē” krājuma vienības tiek atsavinātas, biedrības valdei izvēloties vienu no sekojošiem veidiem:

- priekšmets tiek piedāvāts citam muzejam vai institūcijai, kuru ir izvēlējusies krājuma komisija;
- priekšmets tiek piedāvāts citam muzejam vai institūcijai, kuru ir noteicis dāvinātājs;
- priekšmets tiek piedāvāts atpakaļ dāvinātājam vai viņu pēctečiem.

Krājuma saglabāšanas pasākumi

Muzeja priekšmetu glabāšanas pamatuzdevumi ir:

- nodrošināt to pareizu saglabāšanu (glabātuvēs, ekspozīcijā, izstādēs);
- aizsargāt no bojājumiem, inficēšanās, ugunsnelaimēm, zādzībām;
- radīt apstākļus to zinātniskai izpētei un izmantošanai.

Muzeja “Latvieši pasaulē” krājums glabājas slēgtā telpā nr. 55 Latvijas Nacionālās bibliotēkas pagraba stāvā.

Par krājuma priekšmetu pareizu un savlaicīgu novietošanu krātuvē, par tīrību un kārtību tajās, pareizu eksponēšanu, saglabāšanu, drošību un savlaicīgu atpakaļ atdošanu krātuvē atbild krājuma galvenais glabātājs.

Muzeja “Latvieši pasaulē” krājuma drošība tiek garantēta, izmantojot Latvijas Nacionālās bibliotēkas apsardzes, drošības, ugunsdrošības un evakuācijas kārtību (skat. LNB dokumentāciju pielikumā).

Krājuma glabātavā atbilstošā temperatūras un relatīvā gaisa mitruma uzturēšanai veic mērījumus ar speciālām ierīcēm. Krājuma galvenais glabātājs mērījumus reģistrē žurnālā un vajadzības gadījumā veic mikroklimata optimizēšanu.

Krājuma priekšmetu konservācijas un restaurācijas nepieciešamību nosaka krājuma komisija atbilstoši aktualitātēm muzeja darbā (izstādes, mērķziedojums restaurācijai, priekšmeta restaurācijas akūta nepieciešamība u.c.). Vajadzības gadījumā muzejs izmanto ārpus muzeja restaurācijas speciālistu konsultācijas un pakalpojumus. Katram restaurētajam priekšmetam tiek sastādīta restaurācijas pase.

Krājuma izmantošana

Muzejs “Latvieši pasaulē” nodrošina krājumā iekļauto priekšmetu pieejamību sabiedrībai to izmantošanai zinātnes, kultūras un izglītības jomā, kā arī valsts reprezentācijai.

Muzeja “Latvieši pasaulē” krājuma priekšmetus izmanto, lai veiktu pētniecības darbu, veidotu ekspozīcijas un izstādes, sagatavotu publikācijas, īstenotu izglītojošo darbu sabiedrībā.

Muzejs “Latvieši pasaulē” nodrošina krājuma pieejamību sabiedrībai dažādos veidos:

- ar eksponētajiem muzeja priekšmetiem apmeklētāji un pētnieki iepazīstas muzeja sagatavotajās izstādēs, muzeja mājas lapā, publikācijās, filmās un citos pasākumos.
- ar neeksponētajiem muzeja priekšmetiem pētnieki un interesenti iepazīstas muzeja telpās muzeja darba laikā, iepriekš piesakoties.
- ar digitalizēto informāciju par muzeja krājumu interesenti iepazīstas muzeja “Latvieši pasaulē” elektroniskajā datu bāzē – www.meandrs.lv un www.latviesipasaulefoto.lv.

Muzejs “Latvieši pasaulē” krājuma priekšmetu var uz laiku izdot (deponēt) citam muzejam vai personai, ja deponēšanas mērķi atbilst krājuma darba politikas nosacījumiem un muzejs vai persona apliecina, ka tiks nodrošināta krājuma priekšmetu drošība un saglabātība.

Muzeja “Latvieši pasaulē” krājuma priekšmetu deponēšana ārpus Latvijas notiek saskaņā ar LR Ministru kabineta 21.11.2006. noteikumu Nr. 956 „Noteikumi par Nacionālo muzeju krājumu” 91. un 92. punkta.

3. Muzeja “Latvieši pasaulē” krājuma darbā konstatētās problēmas un no tām izrietošās prioritātes 2020. – 2025. gadam

Līdz šim nepietiekošās kapacitātes dēļ krājuma darbā nepieciešams savest kārtībā līdzšinējās (2011-2018) krājuma uzskaites dokumentāciju, vienlaikus veicot priekšmetu esības pārbaudi un izstrādājot krājuma topogrāfijas plānu.

Sākot ar 2019. gadu, tiek ieviesta arī jauna uzskaites sistēma, kas ir atbilstoša likumdošanai un attiecīgi būs nepieciešama akreditācijas iegūšanai.

Finansējuma un kapacitātes trūkuma dēļ pagaidām maz uzmanības veltīts palīgkrājuma izveidei un priekšmetu zinātnisko aprakstu sagatavošanai.

Krājuma komplektēšanas prioritātes 2020.– 2025. gadam ir turpināt krājuma darbu saskaņā ar muzeja “Latvieši pasaulē” krājuma darba politiku.

Uzmanība un resursi vairāk tiks pievērsti tādām tēmām kā:

- Krājuma kolekciju papildināšana ar dāvinājumiem, ekspedīciju jaunieguvumiem, par galvenajām prioritātēm nosakot mūsdienu izceļotāju liecību kolekcionēšanu un fotogrāfiju kolekcijas pieejamības nodrošinājumu;
- Krājuma uzskaites un uzturēšanas darbs, tai skaitā jaunieguvumu tekoša apstrāde, līdz šim neinventarizēto priekšmetu apstrāde, krājuma esības pārbaude;
- Krājuma digitalizēšana un digitalizācijas plāna izstrāde, izmantojot datu bāzes www.meandrs.lv un www.latviesipasaulefoto.lv.

Krājuma vērtības ir jāpadara plašāk pieejamas un atpazīstamas sabiedrībai - ar muzeja izstādēm, ekspozīcijām, publikācijām, izglītojošām programmām un pasākumiem, informāciju muzeja mājas lapā (gan latviešu, gan angļu valodā) un datubāzēs.

Krājuma darba spēju uzlabošanai būtu nepieciešams iespēju robežās izveidot atbilstoši aprīkotu papildus glabātavu muzeja priekšmetiem, kā arī ilgtermiņā atrisināt darbinieku piesaistes jautājumus ar konkurētspējīgu atalgojumu un saglabājot vismaz 2 štata vietas – pilnas slodzes darba vietu galvenajam krājuma glabātājam un pilnas slodzes darba vietu krājuma glabātājam.

4. Saistītie dokumenti

- LR Muzeju likums
(Publicēts "Latvijas Vēstnesis", 1 (3369), 03.01.2006.; sk. <https://likumi.lv/doc.php?id=124955>)
- LR MK Noteikumi Nr. 956 „Noteikumi par Nacionālo muzeju krājumu”
(Publicēts „Latvijas Vēstnesis”, 191 (3559), 30.11.2006.; sk. <https://likumi.lv/doc.php?id=148769>)
- LR MK Noteikumi Nr. 532 „Muzeju akreditācijas noteikumi”
(Publicēts „Latvijas Vēstnesis”, 102 (3470), 30.06.2006.; sk. <https://likumi.lv/doc.php?id=138894>)
- Starptautiskās muzeju padomes (ICOM) Profesionālās ētikas kodekss
Sk. http://www.latvia.icom.museum.lv/LV/Dokumenti/ICOM_etikas_kodekss_Lv.pdf